

0225.08a2

Instroombeleid MBO Utrecht 2025-2026

“Op zoek naar jouw talenten en ambities”

Uitgave

Definitief vastgesteld door College van Bestuur op:

Instemming Studentenraad op:

Opgesteld door:

9 maart 2026

25 februari 2026

Linda Nienhuis (Dienst O&K)

Guus Hermans (Dienst SZ)

Kenmerk:

CvB/2026-024/01

Begrippen

AMN-talentscan	De AMN Talentscan brengt precies in kaart wat een student kan en waar diens passies liggen. De scan laat ook zien of de studieloopbaanbegeleider of docent het maximale uit een student haalt. De AMN Talentscan meet de cognitieve capaciteiten, persoonlijkheid en competenties van de student. De talentscan kan worden afgenomen bij studenten die zich aanmelden bij MBO Utrecht ten behoeve van begeleiding van de student.
Bevoegd gezag	Het College van Bestuur van MBO Utrecht. Het CvB kan het gezag delegeren.
BOL/BBL	BOL, of beroepsopleidende leerweg, is een combinatie van leren en stage. BBL, of beroepsbegeleidende leerweg, is een combinatie van leren en werken.
BPV	Beroepspraktijkvorming (bpv) maakt verplicht deel uit van iedere beroepsopleiding. Beroepspraktijkvorming is een ander woord voor stage.
Bindend studieadvies	Een advies in het eerste schooljaar van het mbo om door te gaan of te stoppen met de opleiding.
Centraal aanmelden	Een centraal aanmeldportaal waar een student zich kan aanmelden voor opleiding. De student kan dit direct doen via de site of via een doorverwijzing. Identificatie vindt plaats via DigiD. Na bevestiging wordt het vervolg van het traject afgehandeld door de school.
Digitaal Doorstroom Dossier	Een persoonlijk digitaal dossier dat bij de overstap van het vo naar het mbo wordt ingevuld door de student (deel A) en de mentor wanneer de student minderjarig is (deel B). Het document helpt bij het in beeld brengen van de ondersteuningsbehoefte en (eventuele) warme overdracht. Het dossier wordt bij instemming door de student digitaal overgedragen aan het mbo.
Entreeopleidingen	Alle mbo-opleidingen van niveau 1.
Instroomproces	Alle stappen die de student doorloopt voorafgaand aan de inschrijving.
IBP	In het individueel begeleidingsplan worden voor de studenten met een aanvullende ondersteuningsbehoefte de afspraken en acties vastgelegd tussen student en MBO Utrecht in het kader van passend onderwijs.
Inschrijving	Een student is definitief ingeschreven wanneer de student het positieve inschrijfbesluit schriftelijk heeft ontvangen.
Instroombeleid	Alle afspraken over de stappen van aanmelding tot inschrijving van een student.
Instroomprofessional	Alle medewerkers van een onderwijsteam die zich met instroom bezighouden (intaker, taakdocent zorg etc.)
Kennismakingsactiviteiten	Alle vormen van contact met een opleiding zoals proefstuderen, een proefles, opdrachten uitvoeren, een individueel kennismakingsgesprek, een combinatie hiervan, et cetera.

Kwalificatieplicht	De kwalificatieplicht houdt in dat jongeren naar school moeten totdat zij een startkwalificatie behalen. De kwalificatieplicht vervalt op het moment dat de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt.
MBO-check	Digitale uitwisseling van persoonsgegevens en statusupdates tussen toeleverende en ontvangende onderwijsinstelling via een administratieve koppeling.
OER	Het onderwijs- en examenreglement.
Onderwijsinstelling	De term 'onderwijsinstelling' of 'instelling' wordt in dit beleidsstuk gebruikt als aanduiding van MBO Utrecht.
Oriëntatiedagen	Oriëntatiedagen zijn in de regio Utrecht afgesproken momenten waarop vmbo-leerlingen zich oriënteren via activiteiten en workshops op het mbo. De oriëntatiedagen zijn onderdeel van de LOB-activiteiten van de vo-school.
Overstap, de	Samenwerkingsproject van de Doorstroompuntregio 19 (alle vo scholen, mbo-instellingen, gemeenten in de regio Utrecht) dat zich richt op de overstap van v(mb)o leerlingen bij de overstap naar het mbo. Doel is het voortijdig schoolverlaten terug te dringen en alle leerlingen in de regio in beeld te hebben.
Passend Onderwijs	Het onderwijsmaatwerk dat MBO Utrecht levert voor studenten met een aanvullende ondersteuningsbehoefte.
Plaatsingsbijeenkomst	Een bijeenkomst waarbij de student wordt uitgenodigd om (samen met ouders) kennis te maken met de medestudenten. Ook vinden er verschillende administratieve handelingen plaats.
Plusgesprek	Een individueel gesprek dat tot doel heeft te bepalen of een student extra ondersteuning nodig heeft.
Selectieopleiding	Een opleiding waarbij volgens ministeriële regeling aanvullende eisen mogen worden gesteld.
Studieadviseur	Medewerker van team Studentenwelzijn die toekomstige studenten helpt bij het kiezen van de opleiding die het beste past bij de wensen en mogelijkheden, rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de student.
Studiekeuzegesprek	Een individueel gesprek van de studieadviseur met de aspirant-student die nog twijfelt aan de keuze voor beroep en opleiding. Eventueel kan een beroepskeuzetest onderdeel zijn van het gesprek.
Studiekeuzecheck	Activiteiten die tot doel hebben om te toetsen of de verwachtingen van de student en de opleiding met elkaar overeenkomen.
Taakdocent zorg	Een docent die in het onderwijsteam een specifieke rol heeft in het kader van studenten met een extra ondersteuningsbehoefte.
Toelatingsadvies	Het schriftelijke advies dat de student ontvangt aan het einde van het instroomproces waarin wordt vermeld of de student geschikt is voor de opleiding.

VSO-school	School voor voortgezet speciaal onderwijs.
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs
Warme overdracht	Uitwisseling van gegevens tussen het vo en mbo over de leer- en begeleidingsbehoefte van de aspirant-student om de kans op studiesucces te vergroten. Hierover is er contact tussen MBO Utrecht en de vo-school.
Warme overstap	Wanneer een student intern doorstroomt, zorgen de desbetreffende opleidingen voor een warme overstap. De instroomprofessionals zorgen voor een persoonlijke overdracht van de student.

Inhoudsopgave

Begrippen	2
Samenvatting	6
1. Inleiding	7
2. Instroombeleid	8
2.1 Pijlers instroombeleid MBO Utrecht.....	8
2.2 Wet- en regelgeving	8
2.3 Toelatingseisen	9
2.3.1 Wettelijke toelatingseisen	9
2.3.2 Overige eisen	10
2.3.3 Tussentijdse instroom en persoonlijk instromen	11
2.3.4 Toelating tot de beroepsbegeleidende leerweg (bbl).....	11
2.3.5 Toelatingsonderzoek	11
2.3.6 Toepassing toelatingsrecht en interne doorstroom	12
3.0 Instroomprocedure	13
3.1 Voorlichting en oriëntatie	13
3.2 Aanmelden	13
3.2.1 Aanmelden bbl	14
3.2.2 Plusgesprek en studiekeuzegesprek, en rol van TSW.....	14
3.2.3 Kennismakingsactiviteiten	15
3.2.4 Kennismakingsactiviteiten MBO Utrecht.....	16
3.2.5 Inschrijfbesluit	16
3.3 Rechten en plichten	17
3.4 Plaatsingsbijeenkomst	17
3.6 Privacy en gegevensuitwisseling	18
Bijlage 1 – Flowchart instroomproces nieuwe studenten	19
Bijlage 2 – Numerus fixus	20

Samenvatting

In dit document beschrijven we de beleidskeuzes en visie die ten grondslag liggen aan het instroomproces van MBO Utrecht.

De opbouw van dit document is als volgt:

- In hoofdstuk 1 gaan we in op de achtergrond van het instroombeleid;
- In hoofdstuk 2 beschrijven we de doelen en pijlers van het instroombeleid. Daarnaast is er aandacht voor de wet- en regelgeving en toelatingseisen. Hoofdstuk 2 sluit af met hoe om te gaan met het toelatingsonderzoek en interne dan wel flexibele instroom;
- In hoofdstuk 3 beschrijven we de fasering van de instroomprocedure van voorlichting tot plaatsing en besteden we aandacht aan de praktische uitwerking daarvan.

Deze fases zijn:

- 1) Voorlichting en Oriëntatie
- 2) Check aanmeldossier:
  - a) studiekeuzegeprek
  - b) plusgesprek
- 3) Kennismaking
- 4) Plaatsing/Inschrijving

1. Inleiding

MBO Utrecht kent een gemeenschappelijk instroombeleid. Dienst Onderwijs en Kwaliteit en dienst Studentzaken evalueren jaarlijks met het onderwijs het instroombeleid en stellen het beleid bij op basis van deze evaluatie.

De basis voor het instroombeleid is de *Wet vroegtijdige aanmelddatum en toelatingsrecht mbo*. Als een student voldoet aan de wettelijke eisen dan heeft de student het *recht* om te worden toegelaten tot een opleiding.¹

Het instroombeleid van MBO Utrecht is gericht op persoonlijke aandacht voor de student, waarbij we uitgaan van talenten, ambities en mogelijkheden. Dit beleid sluit aan bij de kernwaarden van MBO Utrecht: persoonlijk en verbonden. Tijdens het instroomproces bereiden we studenten voor op een volgende stap in de (studie)loopbaan. De loopbaan- en branchegerichte kennismakingsactiviteiten dragen bij aan een doorlopend proces bij de overstap v(mb)o naar mbo.

Instroomactiviteiten zijn gericht op kennismaken met elkaar en met de opleiding. De activiteiten zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat de student de juiste keuze maakt.

Het instroombeleid gaat ter instemming naar het CvB en naar de Studentenraad van MBO Utrecht. Het instroombeleid wordt jaarlijks vastgesteld door het Bevoegd Gezag (CvB) en de Studentenraad van MBO Utrecht.

---

¹ [Memorie van Toelichting Wet Vervroegde Aanmelddatum en Toelatingsrecht MBO](#): daarin staat uitdrukkelijk dat kennismaken en introductie tot elkaar de bedoeling is en niet het testen en toetsen van de student.

2. Instroombeleid

MBO Utrecht streeft in het instroombeleid de volgende doelen na:

- MBO Utrecht streeft ernaar de student te plaatsen op de opleiding die het best past en aansluit bij de talenten en ambities van de student.
- MBO Utrecht brengt de ondersteuningsbehoeften van de student in kaart en maakt afspraken over de ondersteuningsmogelijkheden van het onderwijsteam.²
- Het instroombeleid levert een bijdrage aan het voorkomen van uitval en vergroot de kansen op studiesucces.

2.1 Pijlers instroombeleid MBO Utrecht

Op basis van deze doelen stelt MBO Utrecht drie pijlers centraal in het instroombeleid:

1. *Toegankelijkheid.* Iedere student is welkom, ongeacht achtergrond, leeftijd, beperking of chronische ziekte. MBO Utrecht zorgt voor doeltreffende aanpassingen en/of voldoende ondersteuning om studenten met een beperking of een chronische ziekte succesvol een beroepsopleiding te laten doorlopen, tenzij deze aanpassingen een onevenredige belasting vormen.
2. *Zorgvuldigheid.* Het wettelijk kader is het uitgangspunt. We checken zorgvuldig of de opleiding past bij de talenten en ambities van de student. De verstrekte studieadviezen zijn van hoge kwaliteit en worden consistent toegepast. Het bevoegd gezag ziet toe op zorgvuldige uitvoering van het instroombeleid.
3. *Transparantie* in communicatie. De student informeren we laagdrempelig over het instroombeleid van MBO Utrecht. Communicatie over de opleidingen verloopt onder andere via de website, via voorlichtingsvideo's, tijdens open dagen, voorlichting op vo-scholen, en via sociale media.

2.2 Wet- en regelgeving

De *Wet vroegtijdige aanmelddatum en toelatingsrecht mbo*³ regelt het volgende:

1. Een landelijke aanmelddatum van 1 april in het mbo evenals de plicht voor scholen om een beperkte gegevensset over aanmeldingen met elkaar en met gemeenten uit te wisselen.⁴
2. Alle studenten hebben recht op een studiekeuzeadvies als zij zich uiterlijk op de landelijke aanmelddatum van 1 april hebben aangemeld bij een mbo-opleiding.
3. Het studiekeuzeadvies is een instrument om te adviseren of de studie echt past bij de motivatie, talenten en eventuele beperkingen van de student. Het studiekeuzeadvies is *niet* bindend.
4. Studenten die zich aanmelden voor een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4, die voldoen aan de wettelijke vooropleidingseisen én hebben deelgenomen aan de verplichte kennismakingsactiviteiten⁵ hebben toelatingsrecht tot de opleiding van

---

² Een student mag niet worden geweigerd op grond van leeftijd, geslacht, geloof of handicap. Tegelijkertijd geldt dat de onderwijsinstelling niet elke noodzakelijke aanpassing, bijvoorbeeld vanwege een handicap, hoeft te leveren. Vormt aanpassing een onevenredige belasting, die redelijkerwijs niet gevraagd kan worden, dan is weigering toch toegestaan.

³ [Wijzigingswet Wet educatie en beroepsonderwijs, enz. \(invoering vroegtijdige aanmelddatum voor en toelatingsrecht tot het beroepsonderwijs\)](#).

⁴ Dit komt in dit document kort terug in hoofdstuk 3.7 *Privacy en gegevensuitwisseling*.

⁵ De wet noemt deze activiteiten: [intakeactiviteiten](#).

hun eerste keuze.

5. In het eerste jaar na inschrijving aan een mbo-opleiding krijgen studenten na tenminste 9 maanden een studievoortgangsgesprek en een bindend studieadvies. Voor studenten aan de entreeopleiding en regulier verkorte niveau 2 opleidingen⁶ van 1 jaar geldt dat bindend studieadvies tussen 3 en 4 maanden na de start van de opleiding wordt gegeven. We hanteren hierbij de feitelijke opleidingsduur zoals is vastgelegd in het OER (verdere bepalingen over het BSA zijn in een apart beleidsdocument⁶ vastgesteld).

2.3 Toelatingseisen

MBO Utrecht hanteert de volgende uitgangspunten ten aanzien van het toelatingsbeleid voor niveau 1, 2, 3 en 4 gebaseerd op de WEB, de Doorstroomregeling vmbo - mbo 2020 en de Koppelingwet.

2.3.1 Wettelijke toelatingseisen

- De aankomend student heeft alleen recht op inschrijving indien de student rechtmatig in Nederland verblijft. De student moet kunnen aantonen dat deze:
  - a) de Nederlandse nationaliteit bezit of op grond van een wettelijke bepaling als Nederlander wordt behandeld,
  - b) vreemdeling is en jonger is dan 18 jaar op de eerste dag waarop de opleiding of het onderdeel van de opleiding begint waarvoor voor de eerste maal inschrijving wordt gewenst,
  - c) vreemdeling is, 18 jaar of ouder is op de eerste dag waarop de opleiding of het onderdeel van de opleiding begint waarvoor voor de eerste maal inschrijving wordt gewenst en op die dag rechtmatig verblijft houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, of
  - d) vreemdeling is, niet meer voldoet aan een van de voorwaarden genoemd onder b of c, en eerder in overeenstemming met een van die onderdelen is ingeschreven voor een opleiding of het onderdeel van de opleiding van een instelling, welke opleiding of welk onderdeel van de opleiding nog steeds wordt gevolgd en nog niet is voltooid.
- De te verstrekken gegevens bij inschrijving (artikel 8.1.1. a WEB) zijn overlegd.
- De aankomend student voldoet aan de vooropleidingseisen.⁷

Blijkt dat de student niet aan een van deze voorwaarden voldoet dan wordt er een negatief inschrijfbesluit verstrekt.

De wettelijke vooropleidingseisen zijn vastgelegd in de WEB (artikel 8.2.1). In onderstaand schema zijn de wettelijke vooropleidingseisen samengevat:

---

⁶ Meer informatie over het bindend studieadvies vind je hier: <https://mboutrecht.nl/praktische-informatie/het-onderwijs/bindend-studieadvies/>

⁷ Als een student met een buitenlands diploma zich inschrijft kan een diplomawaardering worden aangevraagd. Dat kan bij het s-bb via [s-bb diplomawaardering](#). Binnen twee weken ontvangt MBO Utrecht een diplomawaardering waarin wordt aangeven met welk niveau in Nederland de buitenlandse opleiding vergelijkbaar is.

Niveau	Opleiding	Vereiste tot toelating op dit niveau
1	Entree opleiding	- Geen diploma (vo, mbo of hoger) en; - Op 1 augustus minimaal 16 jaar.
2	Basisberoepsopleiding	- Diploma vmbo basisberoepsgerichte leerweg; - Afgeronde entreeopleiding; - Overgangsbewijs havo 3 naar havo 4; - Overgangsbewijs vwo 3 naar vwo 4.
3	Vakopleiding	- Diploma vmbo kaderberoepsgerichte leerweg; - Diploma vmbo theoretische leerweg of; - Diploma vmbo gemengde leerweg of; - Diploma mbo niveau 2; - Overgangsbewijs havo 3 naar havo 4; - Overgangsbewijs vwo 3 naar vwo 4.
4	Middenkaderopleiding	- Diploma vmbo kaderberoepsgerichte leerweg; - Diploma vmbo gemengde leerweg; - Diploma vmbo theoretische leerweg; - Diploma mbo niveau 2; - Diploma mbo niveau 3; - Overgangsbewijs havo 3 naar havo 4; - Overgangsbewijs vwo 3 naar vwo 4.

2.3.2 Overige eisen

- Enkele selectieopleidingen mogen *aanvullende eisen* stellen. Voor MBO Utrecht betekent dit dat de volgende opleidingen aanvullende eisen stellen:
  - Utrechtse Sportacademie, de sportopleidingen op niveau 3 en 4;
  - Herman Brood Academie, de opleiding muzikant niveau 4.

De aanvullende eisen betreffen bijvoorbeeld muzikale aanleg, creatieve aanleg en/of fysieke geschiktheid. De betreffende opleidingen werken deze aanvullende eisen in detail uit.

- Vanaf 1 januari 2021 kan als aanvullende voorwaarde worden gesteld voor de opleidingen aan de Academie voor Techniek, dat het vak wiskunde of natuur- en scheikunde I deel heeft uitgemaakt van het eindexamen om te kunnen worden toegelaten.⁸
- MBO Utrecht kent verkorte trajecten waarvoor MBO Utrecht wél aanvullende eisen stelt.⁹
- MBO Utrecht kent versnelde trajecten op basis van studieresultaat, dat betreft individueel maatwerk.
- Het CvB stelt jaarlijks het opleidingsaanbod vast in het Opleidingen Beheer Systeem inclusief voor welke opleiding een numerus fixus wordt ingesteld.¹⁰ Bij numerus fixus opleidingen worden studenten ingeschreven op volgorde van aanmelding. De opleidingen evalueren ieder jaar of de numerus fixus nog nodig is.

⁸ Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 30 mei 2020, nr. MBO/ 17219057 houdende regels over de nadere vooropleidingseisen voor toelating tot het middelbaar beroepsonderwijs ([Doorstroomregeling vmbo – mbo 2020](#)).

⁹ Voorbeelden van deze trajecten zijn bijvoorbeeld trajecten op maat voor werkgevers waarbij studenten een verkorte opleiding afronden.

¹⁰ De basis van deze onderbouwing dient in het kader van de wet in ieder geval argumenten ten aanzien van arbeidsmarktmarktrelevantie en of beperkte opleidingscapaciteit te bevatten.

2.3.3 Tussentijdse instroom en persoonlijk instromen

MBO Utrecht kent tussentijdse instroom bij BBL-opleidingen. Voor de bol-opleidingen wordt jaarlijks besloten of tussentijdse groepsgewijze instroom mogelijk is. Wanneer een team toch groepsgewijze tussentijdse instroom wenst voor bepaalde doelgroepen, dan is dit altijd na goedkeuring van het CvB. In individuele gevallen is tussentijdse instroom (persoonlijk instromen) altijd mogelijk na goedkeuring van de toelatingscommissie.

2.3.4 Toelating tot de beroepsbegeleidende leerweg (BBL)

Toelating tot een opleiding in de BBL vindt uitsluitend plaats wanneer MBO Utrecht verwacht dat de student, in samenspraak met het onderwijsteam, een arbeidsovereenkomst en een praktijk overeenkomst aan kan gaan met een erkend leerbedrijf of met een van de organisaties waarmee een samenwerkingsovereenkomst is afgesloten. De student neemt, in overleg met het onderwijsteam, het initiatief tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst. De student die nog geen BBL-leerbaan heeft gevonden na aanmelding kan op grond van de wet *niet* worden geweigerd.¹¹ MBO Utrecht helpt in samenwerking met haar partners de student om een passende BBL-leerbaan te vinden. De praktijkovereenkomst, de overeenkomst tussen student, MBO Utrecht en de werkgever, wordt gebaseerd op een werkweek van minimaal 16 uur.

2.3.5 Toelatingsonderzoek

Het uitgangspunt voor toelating tot een mbo-niveau 2, 3 of 4 opleiding is dat elke student in het bezit is van een vo- of mbo-diploma of recent havo-overgangsbewijs (van jaar 3 naar jaar 4). Alleen dan ben je wettelijk toelaatbaar en heb je toelatingsrecht. Het komt in de praktijk voor dat een student het diploma helaas niet heeft behaald of voor een tweede keer is gezakt. Het toelatingsonderzoek gaat na of de student het niveau van de gewenste opleiding aan kan en wat de student al moet kennen en kunnen voor een bepaalde opleiding.

Nog steeds geldt dat leerlingen die geen vmbo-diploma behalen, in principe terug worden verwezen naar het vo om alsnog een diploma te behalen. Dit is in overeenstemming met de huidige afspraken in de regio om ongediplomeerde instroom te voorkomen. Studenten die zonder vmbo-diploma starten met een mbo-opleiding zijn kwetsbaar. Wanneer zij uitvallen in het mbo hebben zij geen enkel diploma waar ze op terug kunnen vallen.

Voor aspirant-studenten die zich al voor een mbo-opleiding hebben aangemeld en die voldoen aan een van onderstaande voorwaarden, kan een toelatingsonderzoek aangevraagd worden:

- Leerlingen die het vmbo of havo 3 hebben doorlopen en voor de 2e keer (dreigen te) zakken of (in het geval van havo 3) blijven zitten.
- Leerlingen die het vmbo of havo 3 hebben doorlopen, in een eerder jaar zijn blijven zitten en vervolgens (dreigen te) zakken of weer te blijven zitten.
- Leerlingen die het vmbo of havo 3 hebben doorlopen, (dreigen te) zakken of (in het geval van havo 3) blijven zitten en op 1 augustus 18 jaar of ouder zijn.
- Leerlingen die voor de 2e keer (dreigen te) blijven zitten in het 3e jaar vmbo-kb/gl/tl of voor de 1e keer (dreigen te) blijven zitten in het 3e jaar vmbo-kb/gl/tl en in een eerder leerjaar al eens zijn blijven zitten.

---

¹¹ Het bij aanmelding niet hebben van een BBL-plek geldt niet als weigeringsgrond. In artikel 2.2.3, van de Uitvoeringsbesluit WEB staat: "Een BBL-student telt alleen mee voor de bekostiging als uiterlijk op 31 december (van het lopende studiejaar) een bpv-plek is geregeld." De school kan dan op dat moment beslissen de inschrijving te beëindigen, maar bij de toelating mag dit geen rol spelen.

Deze aspirant-studenten kunnen op basis van een toelatingsonderzoek alsnog geplaatst worden in een opleiding op niveau 2, 3 of 4 en alleen met een positief advies van het vo. Het vo is verantwoordelijk voor een heldere aanbeveling en motivatie waarom het niet in het belang van de leerling is nog langer aan het voortgezet onderwijs deel te nemen en er vertrouwen in heeft dat de leerling succesvol zal zijn op het mbo.¹²

Daarnaast komen de volgende doelgroepen in aanmerking voor een toelatingsonderzoek:

- Zij-instromers die een niet afgeronde opleiding voortgezet onderwijs en eventueel wel een aantal vavo-certificaten in hun bezit hebben;
- Statushouders met een buitenlands diploma of buitenlandse onderwijsdeelname (bijv. aspirant-studenten met een diploma behaald in een CAS-land).

Deze zij-instromers moeten dan in principe wel in staat worden geacht om een opleiding op niveau 2, of 4 succesvol af te ronden. In het geval van een toelatingsonderzoek kunnen verschillende soorten testen worden afgenomen. Voor beide doelgroepen geldt dat de toelatingscommissie (bestaande uit de teamleider en taak docent zorg) beslist of deze studenten worden toegelaten. Zij hebben geen toelatingsrecht.

2.3.6 Toepassing toelatingsrecht en interne doorstroom

Voor studenten jonger dan 18 jaar die kwalificatieplichtig zijn en voldoen aan de wettelijke eisen, maakt MBO Utrecht geen onderscheid tussen aanmelding vóór of na 1 april. Studenten van 18 jaar en ouder die zich na 1 april aanmelden, kunnen worden afgewezen als tijdens de kennismakingsactiviteit blijkt dat zij niet geschikt zijn voor de opleiding. Als een opleiding een numerus fixus heeft en vol is, worden studenten op een reservelijst geplaatst.

Studenten van MBO Utrecht die intern willen doorstromen naar een hoger niveau of van opleiding willen veranderen en zich voor 1 april aanmelden krijgen daarmee toelatingsrecht. Zij doen dit via een interne procedure.¹³ Studenten worden hiervan tijdig op de hoogte gebracht. Ook na 1 april worden interne (gediplomeerde) doorstromers altijd in behandeling genomen. De onderwijsteams onderling regelen een warme overstap tussen de taakdocenten zorg. Er is sprake van een wettelijke uitzondering op de aanmelddatum van uiterlijk 1 april als een student een bindend negatief studieadvies heeft gekregen en om die reden niet in staat was zich tijdig aan te melden. We hanteren het uitgangspunt dat bij verticale interne doorstroom (binnen hetzelfde domein), de student niet hoeft deel te nemen aan de verplichte kennismakingsactiviteiten. Bij horizontale interne doorstroom (doorstroom naar een ander domein), neemt de student wel deel aan de verplichte kennismakingsactiviteiten.

De aanmelddatum van 1 april geldt niet voor opleidingen die op een ander moment in het studiejaar starten, bijvoorbeeld in februari.

Toelatingsrecht BES-eilanden en CAS-landen¹⁴

Op grond van artikel 2a Regeling aanwijzing diploma's beroepsonderwijs bestaat er toelatingsrecht voor diploma's behaald op de BES-eilanden. Diploma's behaald in de CAS-landen zijn niet in deze regeling opgenomen. Een student met een diploma behaald op Aruba, Curaçao of Sint-Maarten heeft

¹² In de [notitie uitgangspunten toelatingsonderzoek](#) staat beschreven op welke manier het toelatingsonderzoek binnen MBO Utrecht wordt vormgegeven.

¹³ Zie de procedure "[interne doorstroom](#)" en "[wijzigen opleiding](#)".

¹⁴ Zie [Handreiking toelating studenten uit het Caribisch gebied tot mbo](#).

geen automatisch toelatingsrecht tot het mbo. Dit betekent dat we voor deze studenten aan de hand van een toelatingsonderzoek bepalen of de student toegelaten kan worden.

Interne doorstroom entree-niveau 2 en van niveau 2 naar niveau 3 of 4

Bij interne doorstroom van entree naar niveau 2 en van niveau 2 naar niveau 3 of 4 zorgen de onderwijsteams voor een gericht LOB-programma. Op deze manier kan de student al kennismaken met de vervolgopleiding voordat die een definitieve keuze maakt. MBO Utrecht Connect kan bij interne doorstroom aanvullende loopbaanbegeleiding bieden.

3.0 Instroomprocedure

De instroomprocedure omvat alle activiteiten en processen die MBO Utrecht doet om studenten te ondersteunen bij het maken van een juiste studie-en loopbaankeuze. In die zin maakt de instroomprocedure deel uit van een gezamenlijke aanpak van loopbaanoriëntatie -en begeleiding door vmbo en mbo. Deze zoektocht van de student naar eigen talenten, mogelijkheden en ambities begint bij voorlichting en eindigt bij de definitieve plaatsing in een opleiding. Het is belangrijk dat deze procedure zo efficiënt mogelijk verloopt.

Het instroomproces kent vier fases:

- 1) *Voorlichting en Oriëntatie*
- 2) *Check aanmeldossier:*
  - a) *studiekeuzegesprek*
  - b) *plusgesprek*
- 3) *Kennismakingactiviteiten*
- 4) *Plaatsing/ Inschrijving*

Op het moment dat het aanmeldossier compleet is, beloven we dat de student binnen 20 werkdagen (exclusief vakanties) de verdere instroomprocedure heeft doorlopen.

3.1 Voorlichting en oriëntatie

MBO Utrecht vindt het belangrijk om studenten te ondersteunen bij het keuzeprocess. Tijdens de open dagen, de studiekeuzebeurs en voorlichting op vmbo-scholen geeft MBO Utrecht realistische informatie over de opleidingen en de beroepen. De MBO Utrecht opleidingen doen mee aan de regionale oriëntatiedagen waar vmbo-leerlingen hun eerste kennismaking hebben met onze opleidingen. Zowel open dagen, de studiekeuzebeurs, oriëntatiedagen als meeloopdagen zien we als een impactvolle ontmoeting. Daarbij zetten we de huidige MBO Utrecht studenten in om hun ervaringen te delen met potentiële studenten. Daarnaast organiseren de opleidingen initiatieven om aspirant studenten te helpen bij het maken van hun studiekeuze.

3.2 Aanmelden

De student meldt zich digitaal aan via de website en aanmeldmodule van MBO Utrecht (Portal Plus). De aanmeldingen komen centraal binnen bij dienst Studentzaken (Bureau Aanmelden). De student ontvangt per e-mail direct een bevestiging van de aanmelding. Mocht de student zich hebben aangemeld voor een opleiding en niet voldoen aan de wettelijke vooropleidingseisen dan wordt de student geïnformeerd zodat die zich alsnog kan aanmelden voor een opleiding waarvoor de student wel voldoet. Als een student nog twijfelt over de keuze dan maakt die dat kenbaar bij de digitale aanmelding en nodigt Bureau Aanmelden de student uit voor een studiekeuzegesprek.

3.2.1 Aanmelden BBL

De student kan zich voor de BBL-opleidingen op verschillende manieren aanmelden:

- via werkgever;
- via open inschrijving.

Aanmelding voor een verkorte variant van een BBL-opleiding gaat altijd via een voorportaal (contactbutton op de website). De meeste van deze trajecten stellen specifieke eisen (bijvoorbeeld het al hebben van een werkgever of bepaalde ervaring). Het checken van het aanmeldossier vindt plaats in het voorportaal. De onderwijsteams die deze trajecten aanbieden zijn hiervoor verantwoordelijk.

Wanneer het onderwisteam heeft bepaald dat een student mag starten, dan wordt een aanmeldlink voor het specifieke traject verstrekt. We schrijven de student daarna direct in.

3.2.2 Plusgesprek en studiekeuzegesprek, en rol van TSW

Bureau Aanmelden voert op basis van de informatie uit de aanmelding (digitaal doorstroomdossier, kennismakingsactiviteiten etc.) een check uit of studenten moeten worden uitgenodigd voor een studiekeuze- of plusgesprek. Er wordt gecheckt op specifieke indicatoren, deze zijn hieronder beschreven. Als gedurende het instroomproces blijkt dat een student toch baat heeft bij een extra gesprek dan plant Bureau Aanmelden de student alsnog in voor een plusgesprek op basis van aanvraag in Portal Plus. TSW ondersteunt als dat nodig is de onderwijsteams bij vraagstukken over passend onderwijs en studiekeuze.

Plusgesprek

Het plusgesprek heeft tot doel de behoefte aan ondersteuning tijdens de opleiding in het kader van passend onderwijs in beeld te brengen. Daarnaast bepalen we in het gesprek in hoeverre het onderwisteam kan voorzien in deze behoefte (zie ook doelen Instroombeleid H2). Daarbij gaat het specifiek om aanpassingen in de klas, aangepaste examinering, aangepaste BPV en/of extra begeleiding. De basisafspraken rondom extra ondersteuning worden gecommuniceerd naar de student. De student dient in te stemmen met de gemaakte afspraken voorafgaand aan de inschrijving. Afspraken met betrekking tot dyslexie en dyscalculie behoren hier ook toe. De uitwerking van die afspraken volgt bij start schooljaar in het individueel begeleidingsplan (IBP)¹⁵

Het plusgesprek wordt uitgevoerd door de taakdocent zorg. Op verzoek kunnen de adviseur Passend Onderwijs en/of de orthopedagoog betrokken worden. Dit gebeurt op verzoek van Bureau Aanmelden, het onderwisteam of de student zelf. Het gaat hier om de 5-10% van de studenten die intensievere en/of specialistischere ondersteuning nodig heeft. TSW geeft hierbij vooral advies over de haalbaarheid van de opleiding voor de student in combinatie met de extra ondersteuningsbehoefte. Casuïstiek waarbij TSW ondersteunt zijn vooral studenten zonder juiste vooropleiding en studenten waarvoor maatwerk gewenst is door een handicap of chronische ziekte.

---

¹⁵ Als dat nodig is schakelt MBO Utrecht externe partners in bij het bepalen van de ondersteuningsbehoefte. Bijvoorbeeld Buurteam MBO, Kentalis, Visio.

Indicatoren plusgesprek

Wij gaan ervan uit dat een plusgesprek nodig is als er sprake is van één of meer van de volgende indicatoren:

- In het DDD is warme overdracht aangegeven;
- Een van de begeleidingsvragen in het DDD is aangevinkt;
- Als de inhoud van het DDD daartoe aanleiding geeft;
- Er is een ontwikkelperspectief plan (OPP) van toeleverend onderwijs;
- Student komt van een VSO-school, OPDC of praktijkonderwijs;
- Student komt van de Bovenwindse Eilanden;
- Student komt van Internationale Schakelklas of heeft grootste deel van de vooropleiding buiten Nederland gevolgd;
- Student komt via een externe partij:
UWV/gemeente/COA/Reclassering/Justitiële inrichting/zorginstelling;
- Student geeft aan dat die topsporter is met een status die valt binnen ons topsportbeleid;
- Student heeft een bindend negatief studieadvies (bnsa) van een MBO Utrecht opleiding;
- Student komt van ander MBO met mbo-niveau 2 diploma en wil naar een niveau 4 opleiding;
- Student komt van een ander MBO zonder startkwalificatie.
- Student die niet voldoet aan de wettelijke toelatingseisen (zie paragraaf 2.3.5).

Studiekeuzegesprek

Een studiekeuzegesprek wordt uitgevoerd door studieadviseurs van team Studentenwelzijn. Het gesprek is een relatief korte studiekeuzecheck aan het einde van het studiekeuzeproces van de student en is dus niet bedoeld als een uitgebreid loopbaangesprek. Een studiekeuzegesprek heeft tot doel met de student in gesprek te gaan over het beroepsbeeld en de motivatie voor de gekozen opleiding. Het vo heeft als taak om de studenten te begeleiden in hun loopbaanontwikkeling.

De student ontvangt na het studiekeuzegesprek een schriftelijk onderbouwd advies over een passende studiekeuze.

MBO Utrecht hanteert de volgende indicatoren voor een studiekeuzegesprek:

- Student heeft zelf bij aanmelding aangegeven dat er behoefte is aan een studiekeuzegesprek bijvoorbeeld omdat er nog twijfel is over de opleidingskeuze;
- Student meldt zich aan voor meer dan twee opleidingen;
- Student heeft een vmbo tl-diploma en meldt zich aan voor een mbo-niveau 2 opleiding.

Ook kan het zijn dat het tijdens de kennismaking duidelijk wordt dat een student twijfelt over studiekeuze en er zelf niet uitkomt. Dan is een studiekeuzegesprek met een studieadviseur ook mogelijk.

3.2.3 Kennismakingsactiviteiten

MBO Utrecht vindt het belangrijk dat een student zich bij het eerste contact meteen thuis voelt. De instroomactiviteiten zijn gericht op de student: persoonlijk en gastvrij. Dit sluit aan bij de kernwaarden van MBO Utrecht: persoonlijk en verbonden. We hebben oprecht belangstelling en persoonlijke aandacht voor de student. Het doel van de kennismaking is om erachter te komen of studiekeuze en het toekomstige beroep echt past bij de eigen talenten, ambities en motivatie: we doen een

studiekeuzecheck. MBO Utrecht vindt het daarnaast belangrijk dat de kennismakingsactiviteiten branchegericht en onderscheidend zijn, en dat we uitgaan van een beperkt aantal activiteiten (maximaal twee). De AMN- talentscan zien wij niet standaard als een kennismakingsactiviteit. Deze scan wordt bij voorkeur later in het proces afgenomen, bijvoorbeeld op een plaatsingsdag of tijdens de introductieweek. Het deelnemen aan de kennismakingsactiviteit(en) is een voorwaarde om te worden toegelaten tot de opleiding.

3.2.4 Kennismakingsactiviteiten MBO Utrecht

MBO Utrecht hanteert de volgende kennismakingsactiviteiten:

- Eén thuis- of schoolopdracht in het kader van kennismaking met de opleiding en het beroep¹⁶.
- Deelname aan een kennismakinggesprek of bijeenkomst (individueel of in een groep).

Als er ondersteuningsbehoefte bij een student is geconstateerd, is deelname aan een plusgesprek verplicht.

3.2.5 Inschrijfbesluit

Na het deelnemen aan de kennismakingsactiviteiten, en als dat nodig is schriftelijke basisafspraken over extra ondersteuning of begeleiding, ontvangen alle studenten een inschrijfbesluit. MBO Utrecht besluit schriftelijk over de inschrijving van de student, verstrekt een toelatingsadvies. Concrete afspraken over passend onderwijs en passend examineren maakt de opleiding/het onderwijsteam met de student bij de start van de opleiding in het individueel begeleidingsplan (IBP).

MBO Utrecht kan het volgende besluiten over de inschrijving van de student:

1. *Inschrijving* bij de aangemelde opleiding en niveau. De student wordt geplaatst in de opleiding.
2. *Inschrijving* bij de aangemelde opleiding maar op *een ander niveau*. Na overleg en instemming van de student en diens ouders/verzorgers over dit advies, kan de student worden geplaatst.
3. *Geen inschrijving* bij de opleiding van eerste keuze maar op een andere opleiding. Na overleg en instemming van de student en diens ouder/ verzorgers over dit advies, kan de student worden ingeschreven.
4. *Afwijzing* voor de aangemelde opleiding:
  - Als de student niet voldoet aan de wettelijke eisen of niet voldoet aan de aanvullende eisen.¹⁷
  - Als de student tweemaal niet heeft deelgenomen aan de verplichte kennismakingsactiviteiten.¹⁸
  - Als de student zich *na 1 april* heeft aangemeld, 18 jaar of ouder is en waarbij na de kennismakingsactiviteit duidelijk blijkt dat die ongeschikt is voor de opleiding.
  - In bijzondere gevallen kan de toelatingscommissie na zorgvuldige afweging van de verschillende belangen de inschrijving en daarmee toelating van de student weigeren. Dat kan alleen als die student door diens gedragingen of uitlatingen blijf heeft gegeven

---

¹⁶ Een kennismakingsactiviteit kan verschillende vormen aannemen zoals: een auditie, een sporttest, een meeloopes, thuis één branchegerichte opdracht maken of een beroepsbeeldentest. De kennismakingsactiviteiten moeten passen bij de branche waarvoor wordt opgeleid. Het DDD/ loopbaandossier kan onderdeel zijn van de kennismakingsactiviteit indien beschikbaar.

¹⁷ Dit geldt alleen voor opleidingen waaraan aanvullende eisen gesteld mogen worden in het kader van de ministeriële regeling.

¹⁸ Hiermee wordt bedoeld verplichte intakeactiviteiten zoals genoemd in de wet.

ongeschikt te zijn voor de uitoefening van beroepen waar de opleiding voor opleidt of voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening. Van de afwijzing voor de opleiding wordt de student schriftelijk op de hoogte gesteld en ontvangt hiervan schriftelijk de reden.¹⁹

- Als een noodzakelijke aanpassing in het kader van passend onderwijs voor MBO Utrecht een onevenredige belasting vormt, die redelijkerwijs niet gevraagd kan worden, dan is weigering toegestaan. Wanneer sprake is van weigering, dan wordt dit schriftelijk onderbouwd. Bij een weigering hoort een inspanning van MBO Utrecht om een andere opleiding te vinden. De student heeft de mogelijkheid om juridisch bezwaar te maken. Het college voor de Rechten van de Mens behandelt klachten hierover.

Toelatingscommissie

De toelatingscommissie van de opleiding bestaat uit de teamleider en de taakdocent zorg. Eindverantwoordelijke is de clusterdirecteur. De commissie heeft de volgende taken:

- inschrijfbesluit nemen op basis van het definitief toelatingsadvies;
- beoordeling en inschrijfbesluit nemen over studenten die een toelatingsonderzoek hebben gedaan;
- toetsing of de gevolgde procedures correct zijn uitgevoerd.

3.3 Rechten en plichten

Met een positief inschrijfbesluit ontstaat tussen MBO Utrecht en student een rechtsgeldige overeenkomst waarmee beide partijen gehouden zijn aan hun rechten en plichten, zoals die in onder andere de OER en het studentenstatuut zijn vermeld.

3.4 Plaatsingsbijeenkomst

Na een positief toelatingsadvies volgt de definitieve inschrijving en plaatsing. De student wordt uitgenodigd voor een plaatsingsbijeenkomst op de onderwijslocatie. Tijdens de plaatsingsbijeenkomst worden nog een aantal praktische en administratieve zaken geregeld. Daarnaast is de plaatsingsbijeenkomst de start van de eerste introductie in de opleiding. Iedere academie verzorgt tijdens de plaatsingsbijeenkomst een kort introductieprogramma voor studenten.

3.5 Bezwaar tegen het verstrekte inschrijfbesluit

Als een student het niet eens is met het verstrekte inschrijfbesluit dan kan de student bezwaar maken bij de klachtencommissie van MBO Utrecht. Bezwaar kan de student indienen bij de toegankelijke klachtenfaciliteit via: klachtenstudenten@mboutrecht.nl. De klachtencommissie zal het bezwaar in behandeling nemen en zo spoedig mogelijk in gesprek gaan met de betrokkenen. In het belang van de student is het streven binnen 10 werkdagen na ontvangst van het bezwaar een advies van de klachtencommissie. Op basis van dat advies zal het CvB een besluit nemen en dit schriftelijk aan de student kenbaar maken.²⁰

---

¹⁹ Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties waarin studenten door hun gedragingen of uitspraken een gevaar vormen voor zichzelf of anderen, zoals medestudenten en docenten of andere medewerkers van MBO Utrecht. Voor sommige beroepen is het verplicht dat de beroepsbeoefenaar een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) of een Verklaring Geen Bezwaar (VGB) kan overleggen. Voor studenten in opleidingen die opleiden voor deze beroepen en snel na de start op stage gaan, geldt deze verplichting ook. Een VOG/VGB is echter **geen voorwaarde** voor inschrijving.

²⁰ Zie de [Klachten, bezwaar en beroep voor een opleiding - MBO Utrecht](#).

3.6 Privacy en gegevensuitwisseling

Scholen en mbo-instellingen hebben de plicht om een beperkte gegevensset over aanmeldingen met elkaar en de gemeenten uit te wisselen daarbij gebruikmakend van het persoonsgebonden nummer.²¹ Het doel hiervan is het kunnen begeleiden van leerlingen bij hun overstap van een vo- school naar een mbo-opleiding om het risico op voortijdig schoolverlaten te verkleinen. In de regio Utrecht bestaan er al afspraken met vo-scholen en gemeenten over deze gegevensuitwisseling (MBO-check) en de uitwisseling van een digitaal doorstroom dossier (loopbaandocument) vanuit het vo naar het mbo. In het regionale vsv-programma worden de nieuwe ontwikkelingen meegenomen.

MBO Utrecht dient in het kader van privacy te voldoen aan de verplichtingen op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). MBO Utrecht houdt rekening met die aspecten die raken aan de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens met derden en maakt daarover afspraken met die partijen die in het instroomproces een rol spelen.

3.7 Bepaling

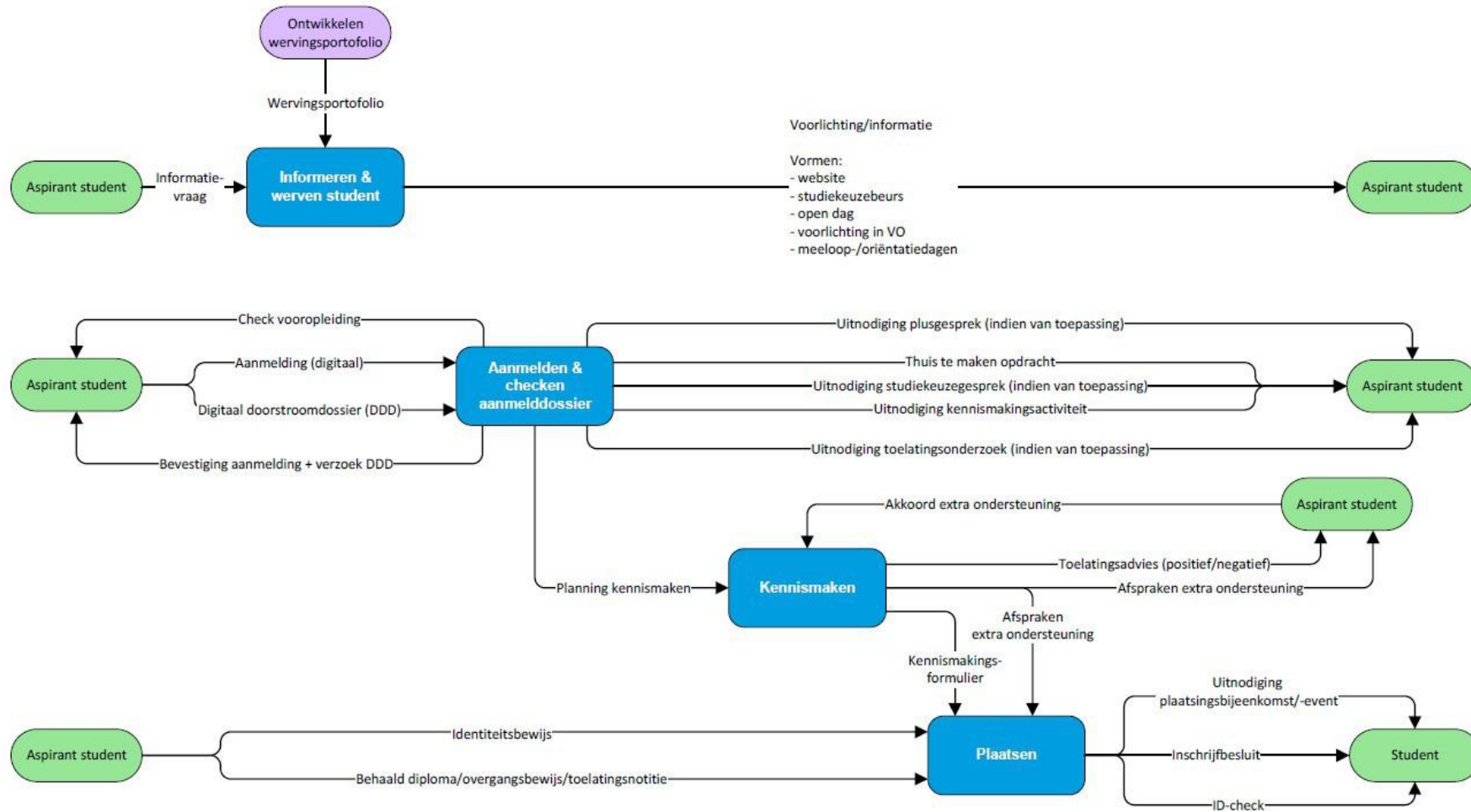
In die gevallen of situaties waarin het instroombeleid niet voorziet, beslist het College van Bestuur van MBO Utrecht.

---

²¹ Zie de [Regeling gegevensverstrekking bij overstap naar het mbo](#).

Bijlage 1 – Flowchart instroomproces nieuwe studenten

Hoofdprocesmodel: Instroom nieuwe studenten (instroomproces)

Bijlage 2 – Numerus fixus

1. *Bepaling numerus fixus*

Jaarlijks stelt het College van Bestuur het opleidingsaanbod vast in het Opleidingen Beheer Systeem, inclusief de numerus fixus opleiding. Voorafgaand aan de vaststelling geeft de clusterdirecteur aan bij het CvB voor welke opleiding een numerus fixus ingesteld moet worden en hoeveel plaatsen maximaal beschikbaar zijn. De clusterdirecteur onderbouwt het voorstel en heeft advies gevraagd aan een beleidsadviseur van Onderwijs en Kwaliteit. De clusterdirecteur heeft afgestemd met de regiopartners die dezelfde opleiding aanbieden in verband met macrodoelmatigheid. Het CvB neemt een besluit en stelt elk jaar begin juli en begin februari het opleidingsaanbod vast (inclusief de numerus fixus opleidingen). De informatie kan dan worden meegenomen in de communicatie naar de aankomende studenten. De dienst Communicatie vermeldt in de (online) voorlichtingsmaterialen voor welke opleidingen numerus fixus is ingesteld. Bij de opleidingen waarvoor dit geldt is online makkelijk terug te vinden hoe de procedure in zijn werk gaat.

2. *Aanmelden voor een numerus fixus opleiding*

Studenten die zich aanmelden voor een numerus fixus opleiding worden ingeschreven op volgorde van binnenkomst tot het aantal opleidingsplaatsen is behaald. Als er na aanmelding al sprake is van een reservelijst dan neemt Bureau Aanmelden contact op met betreffende student met het verzoek zich in te schrijven voor een andere opleiding. Met een selectieopleiding met numerus fixus worden maatwerk afspraken gemaakt.

3. *Wijze van inschrijven*

De inschrijving in de opleiding gebeurt op volgorde van aanmelden: wie zich eerder aangemeld heeft en voldoet aan de toelatingsvoorwaarden heeft voorrang boven degenen die zich later aanmelden. De toelatingsvoorwaarden zijn de wettelijke vooropleidingseisen, eventuele aanvullende eisen en het deelnemen aan verplichte kennismakingsactiviteiten.

4. *Reservelijsten*

Als er zich meer studenten melden dan er ingeschreven kunnen worden, dan worden studenten op de reservelijst geplaatst. Op het moment dat er ruimte komt in de opleiding (omdat al ingeschreven studenten toch iets anders kiezen of toch niet aan de toelatingsvoorwaarden blijken te voldoen) wordt de eerstvolgende van de reservelijst benaderd. Voordat de student op de reservelijst komt, wordt bepaald of de student voldoet aan de wettelijke toelatingsvoorwaarden. Als er een reservelijst ontstaat bij een opleiding, vermeldt de opleiding dit op de website. De clusterdirecteur stuurt een verzoek aan de afdeling Communicatie om dit te vermelden.